

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-05-11

Ärendenummer SMF-2025-02039

Handläggare

Johan Silfwerin

Telefon: 031-365 00 00

E-post: johan.silfwerin@stadsmiljo.goteborg.se

Fördelning av centrala medel för enkelt avhjälpna hinder 2026 - omgång två

Förslag till beslut

Stadsmiljönämnden fördelar centrala medel för enkelt avhjälpna hinder till äskande förvaltningar enligt nedan:

Socialnämnden Sydväst	900 000 kr
Grundskolenämnden	605 000 kr
Nämnden för funktionsstöd	400 000 kr

Sammanfattning

Plan- och bygglagen fastslår att publika lokaler och allmänna platser ska vara tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Hinder mot tillgänglighet och användbarhet i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser ska alltid avhjälpas. Kravet gäller om det med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpna hindren. Arbetet med enkelt avhjälpna hinder kräver resurser både för inventeringsarbetet och för att åtgärda de hinder som finns.

I budget för 2026 har kommunfullmäktige avsatt 10 miljoner kronor för arbete med enkelt avhjälpna hinder. Stadsmiljönämnden har fått i uppdrag att ansvara för fördelningen av medel.

Stadsmiljöförvaltningen föreslår att stadsmiljönämnden fördelar medel till äskande nämnder enligt nedan:

Socialnämnden Sydväst	900 000 kr
Grundskolenämnden	605 000 kr
Nämnden för funktionsstöd	400 000 kr
Summa	1 905 000 kr

Stadsmiljöförvaltningens förslag till fördelning innebär att 7 540 500 kronor har fördelats under 2026. Stadsmiljöförvaltningen planerar inte att ge möjlighet att äska om återstående medel i en tredje ansökningsomgång.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De medel som avsatts bidrar till att enkelt avhjälpna hinder undanröjds samt till att besökare får information om stadens publika lokalers och allmänna platser tillgänglighet. Medlen ökar möjligheterna för förvaltningarna att fokusera på arbetet med enkelt avhjälpna hinder. Att inte undanröja enkelt avhjälpna hinder kan innebära att staden anmäls, vitesföreläggs och krävs på högre kostnader än om hindren åtgärdats från början.

I budget för 2026 har kommunfullmäktige avsatt 10 miljoner kronor för undanröjandet av enkelt avhjälpna hinder. Stadsmiljöförvaltningens förslag till fördelning innebär att 7 540 500 kronor har fördelats under 2026.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Arbetet med enkelt avhjälpna hinder bedöms ha en positiv inverkan på människors möjlighet till delaktighet i staden. Göteborg ska vara en tillgänglig och användbar stad för alla. *FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning* är svensk lag och ligger till grund för den funktionshinderpolitiken. Arbetet med enkelt avhjälpna hinder bidrar till ett samhälle som är inkluderande och tillgängligt vilket skapar förutsättningar för delaktighet, självständighet, jämlikhet och jämställdhet.

Undanröjande av enkelt avhjälpna hinder är en viktig strategi i stadens *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021–2026*. Tillgänglighetsarbetet gagnar inte bara personer med funktionsnedsättning utan även andra människor som av andra orsaker har svårt med exempelvis rörlighet, till exempel människor med barnvagnar, äldre eller tillfälligt skadade.

Beskrivning av ärendet

Arbetet med enkelt avhjälpna hinder kräver resurser både för inventeringsarbetet och för att åtgärda de hinder som finns. I budget för 2026 har kommunfullmäktige avsatt 10 miljoner kronor för arbete med enkelt avhjälpna hinder. Stadsmiljönämnden har fått i uppdrag att ansvara för fördelningen av medel.

Bakgrund

Plan- och bygglagen fastslår att publika lokaler och allmänna platser ska vara tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Hinder mot tillgänglighet och användbarhet i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser ska alltid avhjälpas. Kravet gäller om det med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa hindren.

En publik lokal är en lokal, eller en del av en lokal, dit allmänheten har tillträde. En publik lokal kan exempelvis vara ett bibliotek, en reception eller en idrottsanläggning. En allmän plats är ett område som i en detaljplan är avsett för ett gemensamt behov. En allmän plats kan exempelvis vara en gata, ett torg eller en park.

Vad som kan utgöra ett enkelt avhjälpna hinder definieras i Boverkets föreskrifter och allmänna råd. Boverkets exempel på enkelt avhjälpna hinder är bland annat; mindre nivåskillnader, höga trösklar, tunga dörrar, dålig belysning, dålig ljudmiljö, bristande

kontrastmarkeringar, bristande skyltning, avsaknad av ledstänger och bristande utformning av balansstöd.

Sedan början av 2000-talet bedrivs i staden ett arbete att inventera publika lokaler och delar av den allmänna platsmarken för att identifiera enkelt avhjälpta hinder, åtgärda dessa och informera allmänheten om tillgänglighetsnivån via tillgänglighetsdatabasen (TD). Efter utförd inventering tas åtgärdsrapporter fram. Undanröjandet av hinder kan därefter genomföras direkt eller planeras in i byggnadens ordinarie underhållsplan.

Tillgänglighetsdatabasen är i första hand ett verktyg för inventering av lokaler vilket gör att inventeringen av allmän platsmark i verktyget blir lite mer komplicerat.

Vidareutveckling för att anpassa tillgänglighetsdatabasen till allmän platsmark pågår.

Förutsättningar för fördelning av medel

I januari informerades stadens förvaltningar om möjligheten att ta del av de avsatta medlen. Förvaltningarna uppmanades att skicka sina äskanden till stadsmiljöförvaltningen och på stadsmiljönämndens sammanträde den 27 mars 2026 fattades ett beslut om en fördelning. Efter en första fördelning kvarstod 4 364 500 kronor att fördela och i slutet på mars informerades stadens förvaltningar om möjligheten att ta del av återstående medel. Förvaltningarna uppmanades att skicka sina äskanden till stadsmiljöförvaltningen senast den 30 april 2026.

De kriterier som varit utgångspunkt för fördelning av medel redovisas nedan:

- Medlen kan finansiera undanröjandet av EAH på frekvent använd allmän platsmark.
- Medlen kan finansiera undanröjandet av EAH till och i frekvent använda publika lokaler.
- Medlen kan finansiera inventerings- och publiceringsarbete i tillgänglighetsdatabasen.
- Medlen kan finansiera strategiskt EAH-arbete och arbete som syftar till att utveckla rutiner och andra förbättringsarbeten för att minimera uppkomsten av nya EAH.

En redovisning kring medlens användande ska rapporteras i respektive förvaltnings årsrapport för 2026. Medel som inte används under 2026 ska åter till kommunstyrelsen. Sammanfattning av inkomna äskanden samt stadsmiljöförvaltningens bedömning redovisas nedan.

Äskanden och förslag till fördelning

Socialnämnden Sydväst

Äskande

Socialnämnden Sydväst ansöker om 700 000 kronor till att åtgärda bristfällig ljudmiljö i besöksarenan på Lergöksgatan 4. Åtgärden avser ombyggnation av lokalen.

Socialnämnden Sydväst ansöker även om 200 000 kronor för ett system för informationsspridning på skärmar i väntrummen på tre socialkontor. Åtgärderna avser möjliggöra för besökare att tillgodogöra sig förvaltningens samhällsinformation.

Bedömning

Socialnämnden Sydvästs åtgärd för ljudmiljö på besöksarenan på Lergöksgatan 4 bedöms förbättra lokalerna tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Åtgärder för just en god ljudmiljö berörs i Boverkets föreskrifter och allmänna råd

Även Socialnämnden Sydvästs åtgärder för förbättrad skyltning av information bedöms förbättra lokalerna tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Boverkets föreskrifter och allmänna råd nämner exempelvis att elektronisk skyltning bör anpassas så att personer med nedsatt orienteringsförmåga kan uppfatta och förstå den.

Grundskolenämnden

Äskande

Grundskolenämnden ansöker om 225 000 kronor för undanröjande av utpekade hinder i och i anslutning till ett antal av de lokaler som upprätthålls av förvaltningen. Åtgärderna avser kontrastmarkeringar och orienteringsskyltar samt tillgänglighetsanpassning av skolgårdar med tillhörande lekutrustning.

Grundskolenämnden ansöker även om 500 000 kronor för inventerings- och publiceringsarbete i tillgänglighetsdatabasen avseende de lokaler som upprätthålls av förvaltningen.

Bedömning

Grundskolenämnden utpekade åtgärder för skollokaler bedöms förbättra tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Skollokalerna bedöms utgöra publika lokaler då de kan användas för andra ändamål än skolverksamhet, exempelvis i egenskap av vallokaler.

Grundskolenämnden åtgärder för tillgänglighetsanpassning av skolgårdar bedöms dock inte falla inom ramen för enkelt avhjälpta hinder då skolgårdarna ej är allmän plats. Skolgårdarna är kvartersmark och har inte samma krav på att hinder mot tillgänglighet och användbarhet ska åtgärdas. Dessa åtgärder bedöms därav inte uppfylla de kriterier som ställts upp för fördelningen av medlen. Stadsmiljöförvaltningen bedömer att Grundskoleförvaltningen inte bör tilldelas medel för dessa åtgärder.

Grundskolenämnden inventerings- och publiceringsarbete bedöms skapa förutsättningar för bättre tillgänglighet och användbarhet i förvaltningens lokaler. Utöver att skapa information om en plats tillgänglighet och användbarhet skapar inventerings- och publiceringsarbete förutsättningar för att i nästa steg undanröja eventuella hinder.

Nämnden för funktionsstöd

Äskande

Nämnden för funktionsstöd ansöker om 400 000 kronor för inventerings- och publiceringsarbete i tillgänglighetsdatabasen avseende de lokaler som upprätthålls av förvaltningen.

Bedömning

Nämnden för funktionsstöds inventerings- och publiceringsarbete bedöms skapa förutsättningar för bättre tillgänglighet och användbarhet i förvaltningens lokaler. Utöver att skapa information om en plats tillgänglighet och användbarhet skapar inventerings- och publiceringsarbete förutsättningar för att i nästa steg undanröja eventuella hinder

Förslag till fördelning

Av inkomna äskanden föreslår stadsmiljöförvaltningen att de centralt avsatta medlen för enkelt avhjälpna hinder fördelas enligt nedanstående tabell. Stadsmiljöförvaltningens förslag till fördelning innebär att 7 540 500 kronor fördelats under 2026.

Stadsmiljöförvaltningen planerar inte att ge möjlighet att äska om återstående medel i en tredje ansökningsomgång.

Förvaltning	Äskade medel	Förslag till beslut
Socialnämnden Sydväst	900 000 kr	900 000 kr
Grundskolenämnden	725 000 kr	605 000 kr
Nämnden för funktionsstöd	400 000 kr	400 000 kr
Summa	2 025 000 kr	1 905 000 kr

Tabell 1 - Sammanfattning äskade medel och förslag till fördelning av medel för 2026 – omgång två.

Förvaltningens bedömning

Stadsmiljöförvaltningen bedömer att förslaget till fördelning av medel möjliggör för att inventering och undanröjande av enkelt avhjälpna hinder i stadens publika lokaler och på allmän platsmark kan utföras.

Stadsmiljöförvaltningen föreslår att stadsmiljönämnden godkänner förslag till fördelning av centrala medel för enkelt avhjälpna hinder 2026.

Josefine Johansson

Avdelningschef

Anders Ramsby

Förvaltningsdirektör